

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี*

The Needs Assessment to Self Development of Teachers,
Ratchaburi Private Education Schools

ศิริพร อางปึกษา (Siriporn Ardpaksa)**

ธีระศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ (Thirasak Unaromlert)**

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง : การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี เมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยโดยการตอบแบบสอบถามได้แก่ ครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi -Stage random sampling) จำนวน 144 คน และโดยการสัมภาษณ์ ได้แก่ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระหรือครูผู้สอน 6 อำเภอ อำเภอละ 1 คน รวม 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (f) ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล ($PNI_{Modified}$) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรีสมรรถนะที่ควรจะเป็นโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.742 , S.D. =0.452) ส่วนระดับสมรรถนะที่เป็นอยู่โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.156 , S.D.=0.625) ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) มีค่าเท่ากับ 0.141 หากพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่าครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษาเป็นอันดับแรก

* เพื่อเผยแพร่วิทยานิพนธ์

** นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

E-mail : siriporn.a@dusitwittaya.ac.th โทรศัพท์ 098-3467078

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ

Student Master of Education Program in Development Education, Department of Education Foundations, Silpakorn University ADVISORS : ASST. PROF. THIRASAK UNAROMLERT, Ph.D.,

($PNI_{Modified}=0.265$) รองลงมาคือสมรรถนะด้านการวัดผลและประเมินผล ($PNI_{Modified}=0.233$) และสมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified}=0.228$) ส่วนสมรรถนะด้านภาวะผู้นำและการทำงาน เป็นทีมมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองเป็นลำดับสุดท้าย ($PNI_{Modified}=0.059$)

2. การเปรียบเทียบการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรีในสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่ควรจะเป็น พบว่า 1) จำแนกตามเพศในภาพรวมพบว่า ครูเพศหญิงมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองสูงกว่าเพศชาย ($PNI_{Modified} = 0.059$) มากที่สุดในสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) จำแนกตามอายุโดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.200$) ในสมรรถนะด้านการวัดผลและการประเมินผล 3) จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ครูที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.158$) ในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา 4) จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 25 ปีขึ้นไป มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.157$) ในสมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร

3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของครู พบว่า ครูขาดความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดทักษะ ขาดประสบการณ์ในการสอน ขาดความรู้ด้านภาษา เทคโนโลยีและในวิชาที่เกี่ยวข้อง ปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอหรือมีจำกัด การแข่งขันทางการศึกษาทำให้ครูเกิดความเครียด รวมไปถึงความไม่พร้อมของผู้เรียน มีภาระงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากภาระงานสอนและการดูแลผู้เรียน ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการทำงานของครู การบริหารจัดการหรือการทำงานไม่มีความเป็นระบบและขาดการวางแผน

Abstract

The main purpose of this study was to 1) the needs assessment to self development of teacher, ratchaburi private education schools 2) compare need assessment to self development of teacher, ratchaburi private education schools classified by gender, age, educational level and working experiences 3) studying the problems, difficulties and requirements necessary for self development of teacher, ratchaburi private education schools. The samples used in the research by the respondents include . Teachers are eight groups by sampling the step (Multi -Stage random sampling) , and by interviewing 144 people including teachers , head teachers group or one of six district employees, including six people the tools used . Research includes 1) Level 5 assessment scale questionnaire 2) structured interview protocol, statistics, which are used in data analysis including frequency (f), percent (%), average ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) the modified priority needs index ($PNI_{Modified}$) and the analysis of content.

The research findings are as follows :

1. The needs assessment to self development of teacher, ratchaburi private education schools were that 1) the status quo was at the high level ($\bar{x} = 4.156$, S.D. = 0.625) 2) the necessary conditions was at the highest level ($\bar{x} = 4.742$, S.D. = 0.452) 3) the modified priority needs index ($PNI_{Modified} = 0.141$) by performance communication and language are the most important needs first. Followed by performance measurement and evaluation.

2. A comparison of need assessment to self development of teacher, ratchaburi private education schools desirable qualifications on the necessary conditions and the status quo 1) classified by gender was found in the overview found that female teachers are required to develop ourselves higher than male (the modified priority needs index required equals 0.059) in Child center skill. 2) classified by age was found that teachers upper 60 years had the most necessary needs (the modified priority needs index required equals 0.200)in performance measurement and evaluation skill. 3) classified by level of education overall found that teachers who graduated at bachelor's degree requirement needed for development. Ourselves as much as possible (the modified priority needs index required equals 0.136) in communication and language skill. 4) classification based on years of experience in working with the overview found that teachers with 25 years of experience in working up. There is a need to develop ourselves as much as possible (the modified priority needs index required equals 0.157) in competency curriculum development.

3. Barriers to perform the duties of teachers found that teachers lack the knowledge and expertise to perform their duties , lack of skills , lack of experience in teaching. Lack of language skills Technology and related subjects The budget is limited or inadequate . Competitive education teacher stress. The unavailability of a learner. A task other than the task of teaching and student care . Parents do not support the work of teachers. The management or operation without the system and lack of planning.

บทนำ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า “การศึกษา” คือกระบวนการการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง เพื่อให้การศึกษาเป็นประโยชน์ต่อบุคคลใน

การพัฒนาตนเองและครอบครัว พัฒนาอาชีพและการงาน พัฒนาชุมชน ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม ตลอดทั้งพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การจัดการศึกษา ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ด้านการการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความสนใจ และส่งเสริมผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกรายวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งผู้สอน และผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ :1-5) ซึ่งในเรื่องของการพัฒนาการศึกษาที่เป็นหน้าที่โดยตรงของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ที่จะต้องมีแนวทางในการดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษา เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้โรงเรียนเอกชนมีการตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพของตนเอง ทั้งในด้านสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน มีการปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง และพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม นโยบายการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีการจัดการศึกษาสอดคล้องกันทั้ง 5 ประเด็น คือมีการจัดการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายทางการศึกษา จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมผู้เรียนตามความสามารถและศักยภาพของแต่ละบุคคล และการจัดการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเป้าหมายและแนวทางในการจัดการศึกษา การจัดหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงการติดตามผลประเมินผลทางการศึกษามีความสอดคล้องกัน และอยู่ภายใต้การกำกับของรัฐ เช่นเดียวกัน (วิไล ปรีกษากร : 2549) การจัดการศึกษาเอกชนในประเทศไทยจึงมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติ เพราะช่วยแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของภาครัฐเป็นอย่างมาก ในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งศึกษานอกระบบ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนเอกชนต้องเร่งพัฒนาโรงเรียนเชิงคุณภาพ เพื่อรองรับผู้บริการทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2541 :1)ครูจึงมีบทบาทและความสำคัญในฐานะเป็นผู้ให้การศึกษาของชาติ ครูคือผู้ที่กำหนดอนาคตของคนในชาติ ชาติใดก็ตามที่ได้ครูเป็นคนมีความรู้ เป็นคนเก่ง เป็นคนเสียสละ ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของนักเรียนชาตินั้นจะได้พลเมืองที่เก่งและฉลาด มีศักยภาพ และมีความสามารถที่จะแข่งขันกับทุกประเทศในโลกได้ (รุ่ง แก้วแดง, 2540 : 134) ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า “ครู” เป็นผู้ที่มามีบทบาทที่สำคัญที่

จะทำให้บุคคลมีความเจริญงอกงามในทุกด้าน ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จึงพยายามเลือกเป็นบุคคลที่เหมาะสมเข้ามาเป็นครู เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพจริง ๆ เป็นการพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น นั่นก็คือความพยายามที่จะแก้ปัญหาของประชากรให้พ้นจากภาวะล้าหลังดังที่เป็นอยู่ การศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาในฐานะที่ทำหน้าที่ส่งเสริมให้ประชากรมีคุณภาพสอดคล้องกับกาพัฒนาประเทศ (ต๋อย ชุมสาย, 2538 : 3) ดังนั้นคุณลักษณะความเป็นครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูพึงมี เพื่อสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 7 ว่าด้วยครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในมาตรา 52 ดังนี้ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตและพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาบุคลากรประจำอย่างต่อเนื่อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ.2545) คุณลักษณะของครูที่ดีเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และครูพร้อมที่จะถ่ายทอดความดีที่มีอยู่ในตัวครูไปยังศิษย์ เพื่อปลูกฝังเยาวชนของชาติให้เป็นคนดีและเป็นผู้พัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ.2545) จึงได้มีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่มีมาตรฐาน ในการประกอบวิชาชีพครู โดยผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องนำมาตรฐานวิชาชีพเป็นหลักเกณฑ์ในการประกอบวิชาชีพครูสภา ซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ.2488 ได้มีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูไว้ 3 ด้าน คือมาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพมาตรฐานด้านการปฏิบัติงานมาตรฐานด้านการปฏิบัติตนในสภาพสังคมไทยยุคปัจจุบัน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรเริ่มต้นที่ครู ขณะเดียวกันกลุ่มผู้บริหาร และครอบครัว ยังคงมีความสำคัญต่อระบบการจัดการศึกษาไทย หากแต่ควรเป็นการสนับสนุนภารกิจของครู เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยให้ทัดเทียมอารยประเทศ ดังนั้นจุดตั้งต้นของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือการพัฒนาครู

โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดราชบุรีมีจำนวนมากเมื่อเทียบกับโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดราชบุรี มีการแข่งขันทางการศึกษาสูงทั้งด้านวิชาการ ด้านกีฬา และด้านสายอาชีพ โรงเรียนเอกชนมีการพัฒนาให้มีคุณภาพเทียบเท่ากับโรงเรียนรัฐบาลประจำอำเภอหรือจังหวัด จึงทำให้โรงเรียนเอกชนกลายเป็นตัวเลือกของผู้ปกครองหรือนักเรียนที่ไม่สามารถสอบเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลได้จากการแข่งขันที่สูงขึ้นจึงทำให้โรงเรียนเอกชนหลายๆแห่ง เริ่มมีการออกนโยบายทางการศึกษา มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนาศักยภาพครู เพื่อให้โรงเรียนของตนมีคุณภาพและประสบความสำเร็จสูงสุดในด้านการจัดการศึกษา อีกทั้งการที่โรงเรียนเอกชนแต่ละแห่งมีครูหรือบุคลากรที่มีศักยภาพสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนและทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จก็จะเป็นที่สนใจของผู้ปกครองหรือผู้ที่เจ้านาบุตรหลานเข้าเรียน แต่เนื่องจากครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนเอกชนนั้นจะปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่นานนักเนื่องจากความไม่มั่นคงของสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่งหรือวิทยฐานะมีโอกาสน้อยเมื่อเทียบกับครูโรงเรียนของรัฐ การพัฒนาตนเองยังมีโอกาสน้อยเนื่องจากเวลาที่จำกัดและขาดงบประมาณเพราะโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ต้องพึ่งตนเอง อีกทั้งบุคลากรส่วนใหญ่ไม่ได้จบสายครูโดยตรงจึงทำให้การจัดการเรียนรู้อย่างขาดประสิทธิภาพ รวมถึงโอกาสในการพัฒนาตนเองในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านความรู้ ด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ด้านจิตวิทยาสำหรับครู ด้านคุณธรรมและ

จริยธรรมครู และการพัฒนาตนเองและวิชาชีพยังไม่มีทักษะที่ดี จึงทำให้ครูเกิดความท้อแท้และหมดกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง

การพัฒนาตนเองของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานสอนและในยุคโลกาภิวัตน์ครูจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองและปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเองให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมและตอบสนองความคาดหวังของสาธารณชนที่เพิ่มมากขึ้นคุณสมบัติของครูที่ควรต้องรู้จักผู้เรียนว่ามีความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านสติปัญญาความสามารถความเข้าใจความถนัดต้องรู้เนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้งและรู้วิธีหรือมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการมีความฝึกฝนในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอของครู ทั้งในด้านการฝึกอบรม สัมมนาวิชาการทั้งในและนอกสถานที่ การศึกษาต่อ การทำผลงานวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ การศึกษาการทำสื่อการสอน และการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านบุคลิกภาพและด้านจริยธรรมของครู ให้เป็นครูที่ดีมีคุณภาพและมีความพร้อมที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ผู้วิจัยจึงเห็นควรว่า การจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น ก็ต้องมาจากครูที่มีประสิทธิภาพและมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ดีแก่ตัวผู้เรียนนั้น ต้องเริ่มจากการพัฒนาบุคลากรหรือครูผู้สอนให้มีทักษะ มีคุณภาพ มีความสามารถที่ดีในทุกๆด้าน รวมทั้งการที่ครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงานซึ่งได้รับจากผลตอบแทนและความมั่นคงในอาชีพนั้นก็จะทำให้ครูมีความมั่นใจและมุ่งมั่นที่จะทำงานให้เกิดความสำเร็จสูงสุดได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดราชบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้ตรงตามความต้องการของครูในการพัฒนาตนเอง รวมถึงเป็นแนวทางในการสนับสนุนการพัฒนาตนเองของครูในทุกๆด้านเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี เมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
- 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (evaluative research) โดยมุ่งศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรีโดยมีขอบเขตในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี จำนวน 37 โรงเรียน ทั้งสิ้น 1,987 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 และ 2 : 2557)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี โดยแบ่งตามกลุ่มประชากรเป็นรายอำเภอ จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage random sampling) โดยสุ่มสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 50 ของสถานศึกษาแต่ละอำเภอ จากนั้นทำการสุ่มครูขึ้นมาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นหลัก (Purposive Selection) ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และศิลปะ ได้จำนวนสถานศึกษา 18 แห่ง รวมทั้งสิ้น 144 คน

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่างสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการดำเนินการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี โดยสัมภาษณ์ครูผู้สอน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการสถานศึกษาละ 1 คน ในจำนวน 6 อำเภอ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured Selection Interview) เพื่อเป็นการศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี จำแนกออกเป็น เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบสอบถามที่ได้จากการวิจัยสมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป (พิมพ์พันธ์ เดชะคุป และพรทิพย์ แข็งขัน :2551) ที่สังเคราะห์สมรรถนะครูของประเทศไทยได้ 16 ด้าน ประกอบด้วย 1) สมรรถนะด้านความรู้ 2) สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา 3) สมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร 4) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ 5) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 6) สมรรถนะด้านบริหารจัดการชั้นเรียน 7) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา 8) สมรรถนะด้านการวัดผลและการประเมินผล 9) สมรรถนะด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 10) สมรรถนะด้านจิตวิทยาสำหรับครู 11) สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน 12) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 13) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม 14) สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ 15) สมรรถนะด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน 16) สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี จำนวน 37 โรงเรียนทั้งสิ้น 1,987 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยโดยการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi –Stage random sampling) จำนวน 144 คน ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ อำเภอเมือง 5 โรงเรียน อำเภอปากท่อ 1 โรงเรียน อำเภอดำเนินสะดวก 3 โรงเรียน อำเภอบ้านโป่ง 5 โรงเรียน อำเภอโพธาราม 3 โรงเรียนและอำเภอดุสิต 1 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยโดยการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระหรือครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรีอำเภอละ 1 สถานศึกษา ละ 1 คน (เฉพาะสถานศึกษาที่ได้เลือกไว้ในแต่ละอำเภอ) รวมทั้งสิ้น 6 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นหลัก (Purposive Selection)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี โดยผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดและข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี โดยศึกษาจากบทความ งานวิจัยและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบกำหนดเลือก (check-list) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรีโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบสอบถามที่ได้จากการวิจัยสมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนไป (พิมพ์พันธ์ เดชะคุป และพรทิพย์ แข็งขัน : 2551)

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview Protocol) เพื่อศึกษาแนวทางการ วิจัย ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป โดยถามในประเด็นต่อไปนี้ คือ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ประสบการณ์การทำงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ระดับการศึกษา อายุ ขนาดโรงเรียน และจำนวนนักเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อให้ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูที่ปฏิบัติการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรีเป็นผู้ให้ข้อมูลในการทำวิจัยโดยตอบแบบสอบถามในการวิจัย โดยมีการนัดหมายวันเวลาสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับทางโรงเรียน การจัดส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากทางผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้รวบรวมแบบสอบถามให้ผู้วิจัยตามวันและเวลาที่ได้กำหนด เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้ แล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์ผลต่อไป

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

3.2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

3.2.2 ผู้วิจัยนัดวัน-เวลาในการสัมภาษณ์กับให้ผู้ให้ข้อมูลทราบล่วงหน้าก่อน

3.2.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Selection Interview) โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งในการสัมภาษณ์จะใช้เวลา 30 – 45 นาทีต่อคน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

4.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูที่ปฏิบัติการสอนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรีเป็นผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นจากแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4.1.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ทำการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index : $PNI_{Modified}$ ซึ่งเป็นวิธีหาความแตกต่างของสภาพที่ควร

จะเป็นและสภาพที่เป็นอยู่แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในช่วงพิสัยที่ไม่มากเกินไป โดยมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{\text{Modified}} = \frac{(I-D)}{D}$$

เมื่อ PNI_{Modified} หมายถึง ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยจะเขียนรายงานผลข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรูปแบบพรรณนารายกรณี โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ร่วมวิเคราะห์คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยเขียนบรรยายสิ่งที่ค้นพบอย่างละเอียดและชัดเจน และไม่มีการนำทฤษฎีไปควบคุมสิ่งที่เกิดขึ้น อีกทั้งยกตัวอย่างคำพูดประกอบคำหลักสำคัญที่ได้ เพื่อแสดงความชัดเจนของเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมพบว่าสมรรถนะที่เป็นอยู่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.106$, S.D. = 0.637) และสมรรถนะที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.719$, S.D. = 0.471) ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมีค่าเท่ากับ 0.141 หากพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่าครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษาเป็นอันดับแรก ($PNI_{\text{Modified}}=0.265$) รองลงมาคือสมรรถนะด้านการวัดผลและประเมินผล ($PNI_{\text{Modified}}=0.233$) และสมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{\text{Modified}}=0.228$) ส่วนสมรรถนะด้านภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองเป็นลำดับสุดท้าย ($PNI_{\text{Modified}}=0.059$)

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี เมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่ามีความแตกต่างกัน ดังนี้

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าครูเพศหญิงมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองสูงกว่าเพศชาย ครูเพศหญิงและครูเพศชายมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุดในสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($PNI_{\text{Modified}}=0.099$ และ 0.077 ตามลำดับ)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุดในการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{Modified}}=0.009$) ครูที่มีอายุในช่วง 30-40 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุดในด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา ($PNI_{\text{Modified}}=0.229$) ครูที่มีอายุในช่วง 41-50 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุดในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($PNI_{\text{Modified}}=0.305$) ครูที่มีอายุในช่วง 51-60 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุดใน

ด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา ($PNI_{Modified}=0.314$) ครูที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในสมรรถนะด้านการวัดผลและการประเมินผล ($PNI_{Modified}=0.538$)

เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่จบการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส. หรือเทียบเท่า มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในสมรรถนะด้านความรู้ ($PNI_{Modified}=0.167$) ครูที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา ($PNI_{Modified}=0.268$ และ 0.272 ตามลำดับ)

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 1 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในสมรรถนะด้านความรู้ ($PNI_{Modified}=0.325$) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา ($PNI_{Modified}=0.240$) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา ($PNI_{Modified}=0.283$) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา ($PNI_{Modified}=0.264$) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 16-20 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา ($PNI_{Modified}=0.269$) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21-25 ปีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา ($PNI_{Modified}=0.269$) และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 25 ปีขึ้นไป มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุด ในสมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified}=0.300$)

3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของครู พบว่า ครูขาดความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดทักษะ ขาดประสบการณ์ในการสอน ขาดความรู้ด้านภาษา เทคโนโลยีและในวิชาที่เกี่ยวข้อง ปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอหรือมีจำกัด การแข่งขันทางการศึกษาทำให้ครูเกิดความเครียด รวมไปถึงความไม่พร้อมของผู้เรียน มีภาระงานอื่นๆ ที่นอกเหนือจากภาระงานสอนและการดูแลผู้เรียน ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการทำงานของครู การบริหารจัดการหรือการทำงานไม่มีความเป็นระบบและขาดการวางแผน นักเรียนแต่ละชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไปทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี คือ ครูควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ด้านวิชาการ ด้านการจัดการในชั้นเรียน ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการนำวิทยากร นักวิชาการที่มีความรู้เฉพาะด้านมาให้ความรู้แก่ครู สนับสนุนเรื่องอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและการมีใบประกอบวิชาชีพครู

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี พบว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา จากบทความเรื่องการพัฒนาพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศดี

ขึ้น (2557) ในปัจจุบันอิทธิพลในกระแสโลกาภิวัตน์มีอยู่อย่างต่อเนื่อง การศึกษาภาษาของประเทศอื่นๆ ย่อมได้เปรียบในการทำการค้าหรือกิจการต่างๆ การเรียนการสอนก็มีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ มีการใช้ในการติดต่อในสถานการณ์ต่างๆ ที่ ดังนั้นการเรียนการสอนนั้นต้องเน้นการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือผู้ฟังต้องเรียนรู้การฟังการพูดอย่างเป็นธรรมชาติที่สุด เริ่มจากการพูดในครอบครัว แล้วขยายไปยังโลกภายนอก ส่วนการสื่อสารนั้นจะสื่อสารได้ก็ต่อเมื่อผู้ฟังรู้เรื่องแล้วสามารถโต้ตอบได้ นอกจากโต้ตอบแลกเปลี่ยนข้อมูลแล้วต้องรวมไปถึงการเล่าเรื่องบรรยาย แสดงความคิดเห็น การวิเคราะห์ จึงจะถือว่าเป็นสุดยอดในการใช้ภาษาอังกฤษ สถาบันการศึกษาจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมศักยภาพของประเทศให้มีการพัฒนาขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรีมีความแตกต่างกัน

ครูเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุดในสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ : 18-22 ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรง โดยมีแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ คือ จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทั้งด้านความรู้ จิตใจ อารมณ์ และทักษะ ลดการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาลง ผู้เรียนกับผู้สอนมีบทบาทร่วมกัน ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนจากสถานการณ์จริงที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตจริง เรียนรู้ความจริงในตัวเองและความจริงในสภาพแวดล้อมจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ครูทำหน้าที่เตรียมการ จัดสิ่งเร้า ให้คำปรึกษา วางแนวกิจกรรมและประเมินผล จึงจะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ

ครูที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุดในสมรรถนะด้านการวัดผลและการประเมินผล ซึ่งพิชิต ฤทธิจรูญ (2548) กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินผลที่สำคัญคือ มุ่งนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประโยชน์ต่อตนเอง คือ ทำให้ทราบผลการเรียนของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เป็นผลสะท้อนทำให้ครูทราบว่ามีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด ใช้เทคนิคการสอนเหมาะสมหรือไม่ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงตนเองของครู ผลการประเมินจะทำให้ครูใช้เป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น

ครูที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุดในสมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษา ซึ่งสอดคล้องกับมณฑิร อินแก้ว (2554 :1) ที่กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่นิยมใช้ในการติดต่อสื่อสารกันอยู่ทั่วโลก ซึ่งผู้คนทั่วไปใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร ปัจจุบันประเทศไทยได้พัฒนาภาษาอังกฤษ โดยมีการใช้เป็นภาษาที่สองที่ช่วยให้คนไทยสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ การเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ครูจะใช้ในการติดต่อสื่อสารและพัฒนาตนเองเพื่อนำความรู้และทักษะภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ ซึ่งเป็นทักษะภาษาที่มีความสำคัญและมีความหมายในการเรียนทุกระดับชั้น

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 25 ปีขึ้นไป มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองมากที่สุดในสมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศยามา ศรีมยุรา (2545 :บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียน

เครือข่ายการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ต่าง ๆ นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์หาวิธีแก้ปัญหาในชีวิตจริง ต้องมีการกำหนดแนวทางดังกล่าวลงไปในการบริหารสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร สารการเรียนรู้ของหลักสูตร คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดการศึกษา จึงทำให้การศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมาย นำไปสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาอย่างแท้จริง

3. ปัญหาและอุปสรรคของครูในการปฏิบัติหน้าที่มากที่สุด คือ ครูขาดความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดทักษะ ขาดประสบการณ์ในการสอน ขาดความรู้ด้านภาษาและในวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ (เขาว์ โรจนแสง, 2544 :20-48) ที่กล่าวว่า การพัฒนาตนเองมีแนวทางดังนี้ การพัฒนาโดยการศึกษา (Education) การพัฒนาโดยการฝึกอบรม (Training) และการพัฒนาโดยการพัฒนา (Development) ซึ่งการฝึกอบรมจะเน้นการพัฒนาในปัจจุบัน การศึกษาจะเน้นการพัฒนาในอนาคต และการพัฒนาจะเน้นการพัฒนางานเพื่อการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาอาศัยกระบวนการเรียนรู้ จากประสบการณ์ เน้นการกำหนดเป้าหมายและการกำหนดแผนปฏิบัติการ มุ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะการปฏิบัติงานของคนในกลุ่มต่างๆ ขององค์กร โดยมีเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคือ เพื่อความเจริญเติบโตของทรัพยากรมนุษย์ในด้านอาชีพ และในองค์กร การพัฒนาองค์กร ต้องมีผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงเป็นผู้กระตุ้นกระบวนการพัฒนาให้ดำเนินการไปได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาตนเองของครูตามสมรรถนะครูของประเทศไทย ทั้ง 16 ด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้นำไปศึกษาและนำไปสู่การพัฒนาตนเองต่อไป
2. ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบหรือวิธีการพัฒนาตนเองของครูที่ส่งผลต่อสภาพความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาเอกชนและสถานศึกษาของรัฐ

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศและนพรุจ ศักดิ์ศิริ. (2557). การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558-2561. รายงานฉบับสมบูรณ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิตยา กัณณิกากรณ์. (2553). “การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฯ.
- ปภาดา เสนาะพิน. (2557). “การพัฒนารูปแบบการจัดการฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.” Veridian E-Journal SU 7, 3 (กันยายน –

ธันวาคม) : 544.

- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พรทิพย์ แข็งขัน. (2551). **รายงานการวิจัย สมรรถนะครูและแนวทางการ พัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง.** สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- มารุต พัฒนาผล. (2557). “รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการรู้คิดและความสุขในการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา.” Veridian E-Journal SU 7, 3 (กันยายน -ธันวาคม) : 682
- วิริศรา จำปา. (2552). “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วีไล ปรีกษากร. (2549). “การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **ข้อมูลการศึกษาเอกชน (เบื้องต้น) ปีการศึกษา 2554.** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง).** สำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- อำนวยการ กิจเจริญ. (2547). “ความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาษาต่างประเทศ

- Jan D. Vermunt. (2014). **Teacher Learning and Professional Development.** University of Cambridge, United Kingdom :79-95.
- Lewis, Ramon. (2001). “Classroom discipline and student responsibility : the students’ View.” **Teaching and Teacher Education** 17, 3 : 307-319.
- Márta Turcsányi-Szabó. (2008). **Online Professional Development for Teachers.** Faculty of Informatics, Eötvös Loránd University, 20 :747-760.
- Robert J. Yinger. (2010). **Professional Education for Teachers: Lessons from Other Professions.** Faculty of Education, The University of Hong Kong. 26 : 293-310.